

परिशिष्ट क्र. १.

-: प्रश्नावली :-

- १] कौटुंबिक पारिवर्तनी.
- १:१ कुटुंब प्रमुख मुलाखत नं. :-
 बः गांव. तालुका. जिल्हा.
- १:२ कुटुंब प्रमुखाचे नांव:- श्री/श्रीमती.
 धर्म. जात. पोटजात. मातृभाषा.
- १:३ मुलाखत संपर्क:- नियोजित / या वृत्तिक.
 उत्तरदाता:- कुटुंब प्रमुख / अन्य.
 उत्तरदाता अन्य असल्यास कुटुंब प्रमुखांशी नाते.....वय.....

-: कुटुंब प्रमुखाची माहिती :-

अ. : नांव. : कुटुंब प्रमुखाशी : शिक्षण : लिंग : वय : वैवाहिक : व्यवसाय
 नं. : नाते. : : : : : दर्जा. :

पिकांचा प्रकार/पीक पध्दती.

पिकांचे उत्पादन क्षेत्र [१९७१-७२ : १९७६-७७, १९८५-८६]

विविध पिकांखालील जमोनीचे क्षेत्र [एकर/हेक्टर मध्ये]

विकसकचे=वसवबागायत.	जिरायत.	एकूण.
पिकांचे नांव. ७१-७२:७६-७७ : १९८५-८६ : १९७१-७२:१९७६-७७ : १९८५-८६	१९७१-७२:१९७६-७७	१९७१-७२:७६-७७

१) खाद्यधान्यः-

- खरोप ज्वारी.
- रब्बी ज्वारी.
- भात[पावसाळी]
- भात[उन्हाळी]
- रागो.
- मक्का.
- गहू.
- बाली.
- अन्य.

एकूण खाद्यपिके.

२) कडधान्यः-

- तूर.
- हिरवावाटाणा.
- काळावाटाणा.
- वाल.
- चवळो.
- अन्य.

एकूण कडधान्य.

३] पैसा पिके.

ऊस.

बटाटे.

तंबाखू.

कापूस.

भुईमूग.

मिरची.

अन्य.

एकूण पैसा पिके.

१-२-३ चो बेरोज.

४] जमोनोचा वापर.

१९७१-७२ : १९७६-७७ : १९८५-८६

स्वमालकोचे एकूण क्षेत्र.

अ] १] जलसिंचन व्दारा [बागायत क्षेत्र]

१] स्वमालकोचो १] मोटेने.

विहोर. २] तांत्रिक.

३] एकूण.

२] दुस-याचो विहोर १] मोटेने

२] तांत्रिक

३] एकूण

३] जलसिंचन योजना. १] स्वमालकोचो.

२] दुस-याचो.

३] सहकारो.

४] एकूण.

४] कुपनलिका. १] स्वमालकोचो.

२] दुस-याचो.

३] सहकारो.

४] एकूण

एकूण जलसिंचित क्षेत्र. [१, २, ३, ४]

अ २] जिरायत क्षेत्र.

३] वापरण्यास लायक पण पड

४] कायमचो पड

५] निव्वळ पेरावू क्षेत्र

६] स्थूल पेरावू क्षेत्र

७] एकूण पिकावू क्षेत्र

८] जमीन वापर

घाणवट घेतलेली.

घाणवट दिलेली.

भागाने/खंडाने घेतलेली.

भागाने/खंडाने दिलेली.

पिक उत्पन्नातील स्वतःचा वाटा.

पिक उत्पादनातील दुस-याचा वाटा.

२] कर्जावू दिलेल्या रकमेच्या मोबदल्यात घेतलेली दुस-याची जमीन.

१९७१-७२ : १९७६-७७ : १९८५-८६

बागायत.

जिरायत.

३] कर्जावू मोबदल्यात स्वमालकीची दुस-यास कसण्यास दिलेली जमीन.

१९७१-७२ : १९७६-७७ : १९८५-८६

बागायत.

जिरायत.

४] करण्यास घात्र असलेल्या पडिक जमीनोची कारणे :-

१] जंगली वनस्पती, गवताचे आक्रमण

२] महापूर व जमीन धूप

३] पाण्याची टंचाई

४] वस्तीस्थानापासून दूर अंतर

५] कुरण म्हणून वापर

६] कौटुंबीक कलह

७] छप्पर गंजो इ. साठी वापर

८] झाडांची छाया

९] अन्य

५] दुस-याची जमीन कसण्यास घेतलेल्याची कारणे :-

१] कर्ज आदा

- २] गहाण
- ३] जमीन धारणाचो गैरसोय [अन्यत्र नोकरो]
- ४] पुरुष प्रधान कर्त्याचाच अभाव
- ५] जमीन मालकाचे स्थलांतर
- ६] जमोनीचे अल्पक्षेत्र
- ७] जमीनदाराच्या दृष्टीने जमोनीचो अल्प उत्पादकता
- ८] जमीनदाराचो प्रवृत्तो [भाग/हिस्ता पध्दत]
- ९] अन्य.

६] स्वमालकोचो जमोन दुस-यास कसण्यास दिलेल्याचो उक्कटस्त्रे कारणे:-

- १]
- २]
- ३]
- ४]
- ५]

५] तुम्ही तुमच्या शेतात पिक पध्दतीत कोणत्या वर्षापासून बदल घडवून आणलेत?
उत्तर -

६] अ] सध्याच्या पिक पध्दतीचे ज्ञान आपणांस कोणाकडून मिळाले ?

- १] परंपरागत कृषि पध्दतीमार्फत
- २] वडिल/कुटुंबामार्फत
- ३] नातलगाकडून
- ४] त्यालगतच्या जमीन धारकाकडून
- ५] ग्रामपंचायत/सोसायटी कार्यालयाकडून
- ६] तालुका पातळीवरील कृषि अधिका-याकडून
- ७] कृषि वाडमय अध्यक्षांवाडारे
- ८] प्रचलित बाजारपेठेतोच बदलामुळे
- ९] भौतिक स्थितीतोल औद्योगिक परिवर्तनमुळे
- १०] अन्य

ब] तुमच्या मते तुमच्या भागात पिक पध्दतीमुळे कोणते बदल घडून आले आहेत. ?

- १] अधिक रोजगार संधी / कमी रोजगार संधी
- २] अत्याधुनिक खते, बी-बीयाणे, रासायनिक औषधे इ. चा वापर
- ३] उत्पादनात / उत्पन्नात घट

- ४] विविधतापूर्ण जमोनिच्या कसाचा पर्याप्त वापर
- ५] जलसिंचन सुविधाचा पर्याप्त वापर
- ६] उत्पन्नातील स्थित्यांतरे टाळली
- ७] सहकारो क्षेत्राचा विकास
- ८] शेती व्यवसायांतर्गत उपक्रमशोलतेचा वापर
- ९] शेजारच्या पिकांच्या प्रकारानुसार पिकांचे उत्पादन
- १०] अन्य

७] खालील पैकी कोणत्या कारणामुळे पिक पध्दतीत बदल होतो याचे अग्रक्रम उतरत्या क्रमाने ठरवा.

- १] मोठ्या प्रमाणांत उत्पन्नात वृद्धी
- २] जलसिंचन सुविधांचे सांनिध्य
- ३] कमी, श्रमशक्तो प्रधान
- ४] पिकांच्या नविन प्रकारामध्ये रोग प्रतिबंधक शक्तो
- ५] पिकांचा नविन प्रकार मोठ्या प्रमाणांत उत्पादन वाढीस कारणीभूत
- ६] अल्प कालावधीत शेती प्रक्रीया [नांगरट ते मळणी]
- ७] जमोनीच्या तुकडेवारी आणि अपखंडामुळे पिकांच्या प्रकारांत बदल
- ८] जमोनीचा कस टिकून ठेवणे
- ९] जमोनीच्या खारटपणांत वाढ
- १०] पतपुरवठा सुविधांत वाढ
- ११] जमोनी महसूल पध्दत
- १२] शासकिय धोरण
- १३] प्रचलीत बाजारातील उत्पादन घटकांच्या किंमतीतील चढउतार
- १४] अन्य

८] तुमच्या मते पिक पध्दतीत बदल झाल्यामुळे कोणते प्रासंगिक फायदे झाले?

- १] कौटुंबिक उत्पन्न वाढले
- २] रोजगार संधी उपलब्ध झाली
- ३] दुग्ध व्यवसायास गती लाभली
- ४] पतपुरवठा वाढला
- ५] आर्थिक सुबत्ता वाढल्याने प्रतिष्ठा वाढली.
- ६] उत्पन्न वाढल्याने साक्षरतेचे प्रमाण वाढले.
- ७] नैसर्गिक आपत्तीतून संभाव्य धोके टाळणे शक्य झाले

- ८] कुटीर उद्योगास वाव मिळाला
 ९] हंगामो कामारेवजो कायमस्वस्पो काम मिळाले.
 १०] अन्य

९] पिक पध्दतीत बदल झाल्यामुळे कृषि उद्योग क्षेत्रात बदल घडून येण्यास कोणतो कारणे जबाबदार ठरलो ?

- १] जलसिंचन सुविधात वाढ
 २] आधुनिक खते बी-बोयाणे यांच्या वापरात वाढ
 ३] विद्युत शक्तीचा वाढत्या प्रमाणांत वापर
 ४] पूरक लघु उद्योगांस चालना मिळाली

१०] तुम्हो तुमच्या शेतात पुढीलपैकी कोणत्या पिक पध्दतीचा अवलंब करोत आहात?

- अ] मिश्रित पिक पध्दती :- ऊस-मक्का, ऊस-गहू, मक्का-गहू, ज्वारी-तूर.
 ब] बहुविध पिक पध्दती :- १] ऊस-मक्का, कांदा, कोथंबीर, मिरची, वांगी इ.
 २] ज्वारी-चवाळी, मूग, धने, तूर, भुईमुग इ.
 ३] भुईमुग-ज्वारी-धने, चवाळी, मूग इ.
 ४] भाजीपाला-कोबी, वांगी, गोवार, मिरची इ.
 ५] अन्य
 क] दुहेरी पिक पध्दती :- ऊस-मक्का, ऊस-गहू, ज्वारी-तूर, भुईमुग-तूर.

११] तुमच्या पिक फेरपालटास कोणते घटक जबाबदार आहेत. ?

- १] भूधारण क्षेत्र व भूमीचा बदलता कस
 २] पर्जन्य वृष्टी
 ३] पिकांच्या हंगामाचा कालावधी
 ४] उपभोग प्रवृत्ती
 ५] बाजारपेठेचे स्थानिध्य
 ६] उपक्रमशिलता
 ७] पतपुरवठा सुविधा
 ८] पिक उत्पादन वृद्धीस आवश्यकनिविडे उपलब्धता
 ९] पाणी पुरवठा विधा
 १०] औद्योगिकरण
 ११] कौटुंबिक गरज
 १२] सहकारी संस्थांचा विकास
 १३] आर्थिक परिस्थिती
 १४] कृषि आयुधांचो उपलब्धता
 १५] अन्य

क) पिकांच्या फेरपालट
=====

	१९७१-७२	१९७६-७७	१९८५-८६
	खरोप : रब्बो	खरोप : रब्बो	खरोप : रब्बो
बागायत			
जिरायत			

- ११] क) खरोप हंगामध्ये आपण पिकांच्या कोणता फेरपालट/क्रम निवडता?
- १] बागायत- उसा-खोडवा-भात हा क्रम ज्वारी-भुईमूग हा क्रम
 - २] जिरायत- भुईमूग - हायब्रीड. ज्वारी - नाचणो - हंगामो भात हा
 - ड] रब्बो हंगामामध्ये आपण पिकांच्या कोणता क्रम निवडला?
 - १] बागायत - भात - गहू - कलिंगडे - गाजरे - कांदे - लसून - वांगो
उन्हाळी मिरची - कोबी हा फेरपालट
 - २] जिरायत - हरभरा - उन्हाळी गहू - बाजरो - तंबाखू हा क्रम.
- १२] १९७१ ते १९८५ या काळात पिकांच्या फेरपालटामुळे
- १] विस्तोर्ण शेतो अस्तोत्वात आली
 - २] वनसंगोपन व वन संवर्धन घडून आले.
 - ३] कुकुट पालणास गती लाभली.
 - ४] डेअरो व्यवसायास महत्त्व लाभले.
 - ५] फलोधान व्यवसायास प्राधान्य लाभले.
 - ६] कृषि उत्पादनात वाढ घडून आली.
 - ७] आर्थिक परिस्थिती सुधारली.

८] जमोनीचा पोत टिकून राहोला.

९] अन्य

१३] १९७१ ते १९८५ या कालावधीत आपण झाडांची लागत करून त्यांचे योग्य रित्या संवर्धन केले आहे काय?

होय - नाही.

होय असल्यास तपशील द्या.

अ. न. :	झाडांचा प्रकार	झाडांची संख्या	केंव्हापासून
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			
७.			
८.			
९.			
१०.			

१४] तुमच्या जमोनीत झाडे वाढविण्याचे हेतू कोणते आहेत. ?

१] घरगुती उपभोगासाठी

२] सावलोसाठी

- ३] मृदसंधारण.
- ४] लाकडाचा दिर्घकालीन पुरवठा
- ५] स्मृतिप्रित्यर्थ.
- ६] हृददनिश्चोतोसाठी.
- ७] पुरक उत्पन्न मिळविण्यासाठी.
- ८] अन्य.

१५] कौटुंबिक उत्पन्न व खर्चाचा तपशील .

अ] कौटुंबिक उत्पन्न व खर्चाचा तपशील [वार्षिक]

१९७१-७२:१९७६-७७:१९८५-८६

१] शेतो.
===

१:१ प्रत्यक्षात मशागतीखालील क्षेत्र [एकर]

१:२ एकूण ओलोताखालील क्षेत्र

१:३ कोणतो पिके काढलो.

अ] खरोप-हंगाम.

ब] रब्बो हंगाम.

क] उन्हाळो हंगाम.

१:४ शेतमालाचे मुल्य [रुपयात]

१:५ शेतमालाच्या उत्पादनाचा एकूण खर्च

अ] बीयाणे

ब] शेणखते-फिटकनाशके

क] जलसिंचन

ड] षेड [जमोनोवरोल/पाण्यांवरोल]

इ] श्रम/मजुरो

फ] व्याज

ग] अन्य

१:६ शेतोपासून मिळणारे निव्वळ उत्पन्न

२) पशुधन :-
=====

२:१ एकूण जनावरे आणि पक्षी

अ) एकूण जनावरे

ब) एकूण पक्षी

२:२ पशुपालनाचा एकूण खर्च

अ) चारा व पशुखादय

ब) वैद्यकीय

क) छप्पर रिकामी जागा

ड) व्याज

२:३ पशुपालनापासून मिळणारे निव्वळ उत्पन्न

२:४ शेतो व अन्य श्रमापासून मिळणारी रोजंदारी

२:५ अन्य [उल्लेख द्या]

२:६ अ) एकूण कर्ज

ब) कर्जाची परतफेड

२:७ कर्जाचा तपशील

अ) बँकेचे नांव

ब) सावकार

क) मित्रमंडळी नातलग

ड) तारण

इ) अन्य

ब] कौटुंबीक खर्चाचा तपशील

१९७१-७२ : १९७६-७७ : १९८५-८६

१] अन्नधान्य [स्पर्धांत]

[धान्य, दूध, मसाला, मांस, भाजीपालाइ.]

२] खंड/घरभाडे

३] शिक्षण

४] वैद्यकीय

५] जळण [लाकूड, गॅस, वाजइ.]

६] वहातूक

७] वर्तमानपत्रके, मासिके, ग्रंथ.

८] सौंदर्यप्रसाधने

९] करमणूक

१०] कापडलत्ता

११] घराची दुरुस्ती

१२] उत्सव व देणग्या

१३] अनपेक्षीत खर्च [जन्म, मृत्यु, अपघात]

१४] कर शेतसारा, घरपट्टी, पाणीपट्टी इ.

१५] कोर्टकचे-मा

१६] अन्य

रकूण खर्च